
داریوش و ایرانیان

تاریخ فرهنگ و تمدن هخامنشیان

والتر هینتس

ترجمه‌ی

پرویز رجبی



سازمان اسناد و کتابخانه ملی

تهران

۱۳۹۶



| | | |
|----|-----------------------------|-----|
| ۱۳ | یادداشت مترجم | ۷۵۱ |
| ۱۵ | پیش‌گفتار | ۱۶۱ |
| ۲۳ | سند دروازه‌ی آسیا | ۷۰۹ |
| ۲۸ | بازخوانی خط میخی | ۷۹۲ |
| ۳۵ | پیدایش یادمان بیستون | ۱۷۲ |
| ۴۰ | خط نو داریوش | ۲۷۱ |
| ۴۹ | از دریاچه‌ی آبی تا انزان | ۵۰۲ |
| ۵۳ | کوچ بزرگ به سوی جنوب | ۷۷۲ |
| ۵۹ | کورش اول، شاه پارس‌ها | ۸۰۱ |
| ۶۴ | برآمدن فرمانروایی ماد | ۲۸۱ |
| ۶۷ | زرتشت پیامبر | ۳ |
| ۶۸ | اسواری و افسانه‌های پهلوانی | ۷۶۱ |
| ۷۲ | بعثت زرتشت | ۲۰۲ |
| ۷۵ | مبارزه، فرار و پیروزی | ۲۰۲ |
| ۷۹ | آموزه‌ی زرتشت | ۲۰۲ |
| ۸۳ | خدای زرتشت | ۲۱۲ |
| ۸۴ | بدایت و نهایت | ۲۱۲ |

کتاب اول

دوران حکومت شاهان ایران باستان

شاهان مادی

دیاوگو — تا ۷۱۵

هوخشتره‌ی اول — ۷۱۴ تا ۶۸۵

خشثریته — ۶۸۴ تا ۶۴۵

فرورتیش — ۶۴۵ تا ۶۲۳

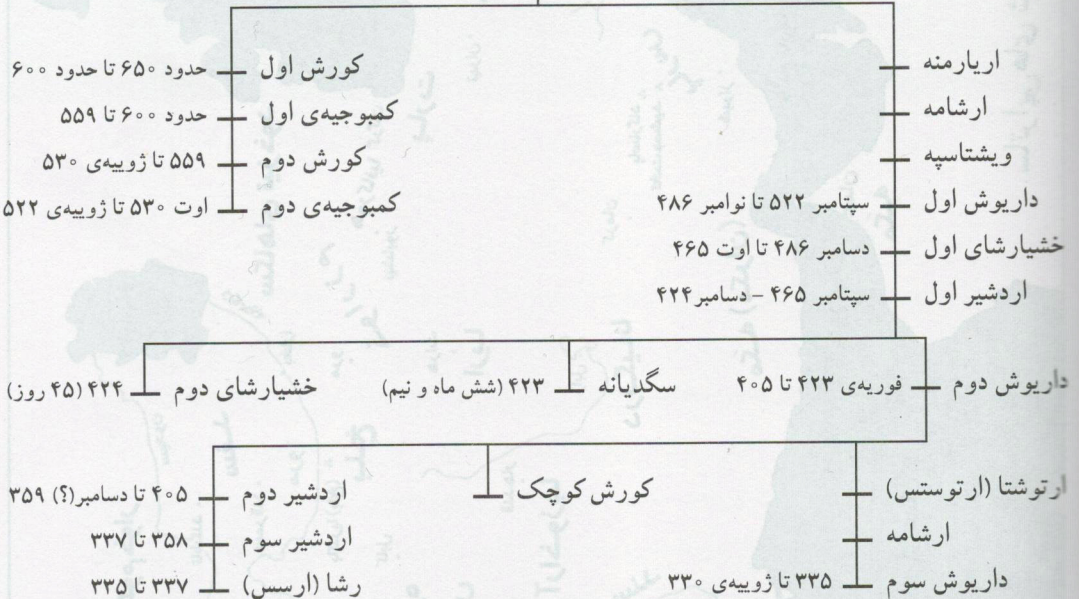
هوخشتره‌ی دوم — ۶۲۳ تا ۵۸۴ (در این میان ۲۸ سال سکاها حکومت کردند)

آستواگس — ۵۸۴ تا ۵۵۰

شاهان پارسی

هخامنش — تا حدود ۶۹۰

چیش‌پیش — از حدود ۶۹۰ تا حدود ۶۵۰



سند دروازه‌ی آسیا

بر سر راه کهنی که از بین‌النهرین — سرزمین‌های پست فرات و دجله — به فلات ایران منتهی می‌شود و در دنباله‌ی خود فلات ایران را به آسیای میانه می‌پیوندد، به گفته‌ی ارنست هرتسفلد^۱ از سریل‌ذهاب تا همدان، دروازه‌ی آسیا قرار گرفته است. رهگذر در این جا به نگاره‌ها و آثار سنگی بی‌شماری برمی‌خورد. باشکوه‌ترین این آثار در روستای بیستون، نزدیک کرمانشاه، قرار دارد. در این جا در پای کوه پرشیپ سربه‌فلک‌کشیده‌ای چشمه‌ای پرآب می‌جوشد. هزاره‌هایی متمادی در پای این چشمه دسته‌های سوار و کاروان‌های عبوری استراحت کرده‌اند.

این آبادی از دیرباز مقدس بوده است. در زمان ما با ساخت سیلو و کارخانه‌ی قند این آبادی تقدس خود را از دست داده است. بیستون در قرون وسطا بهستان^۲ و در زمان باستان بگستانه^۳ نامیده می‌شد، یعنی جایگاه خدایان. داریوش بزرگ در این جا، بر فراز سینه‌ی صخره، در سال ۵۲۰، جریان به‌قدرت رسیدن خود را با سنگ‌نشته‌ای مصور جاودانه کرده است.

یادمان بیستون داریوش نه‌تنها مهم‌ترین سند دروازه‌ی آسیا که همه‌ی ایران است. بدون این اثر از تاریخ ایرانیان در عصر هخامنشی چیزی بیش‌تر از آنچه یونانیان دشمن برایمان روایت کرده‌اند نمی‌دانستیم. به‌علاوه، این سند دروازه‌ی آسیا سنگ‌بنای همه‌ی دانش امروزی از آسیای مقدم باستان است. چون، از بخت ما، به دستور داریوش نیشه‌های او به سه زبان کنده شده‌اند: ایلامی، اکدی (بابلی) و فارسی باستان. خط میخی فارسی باستان به فرمان شاهنشاه برای نوشتن این نگاره به وجود آمد. این خط چون از همه‌ی خط‌های میخی آسان‌تر بود و فقط ۴۲ حرف یا

1. Ernst Herzfeld

2. Behistān

3. Bagastāna